

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ VIII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 24-го Мая 1900.

Число 20.

КАЛЕНДАРЬ.

Май.	Ч.	Мѣсяцъ свѣт.
24	П.	Свѣтлый
25	П.	Свѣтлый
26	С.	Свѣтлый
27	П.	Свѣтлый
28	П.	Свѣтлый
29	П.	Свѣтлый
30	С.	Свѣтлый

ЗМѢСТЬ.

Справки „Союза“ — Радѣсна новина. — Чи треба нашимъ людямъ ити до Канады? — Вѣсти изъ Америки. — Новинки. — Поэтичскіе стихи. — Свѣтлые — Фейерверки. — Орлеанская дѣвчина. — Руско-англійскій привѣтъ. — Оголошеніе.

Увага.

Хотѣя приступити до „Союза“ най посылають вѣстни и мѣсячнѣ до кассира:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
S H A M O K I N, P. A.

И увѣдомляють секретаря по адресу:

Rev. Antony Bonezewsky
10 May Str.
A N S O N I A, C o n n.

Хто хоче записати собѣ однокор., * * * * *

РУССКУЮ * * * * * РОБОТНИЧЬЮ ГАЗЕТУ, най пише на адресъ:

„СВОБОДА“
P. O. Box 13
M T. C A R M E L, P. A.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

ОГОЛОШЕНІЕ.

Подается до заголовка въ домострой, що VI. головна конвенція делегатѣвъ „Р. Н. Союза“ водбуде ся въ руской гали въ Pittsburg, Pa. дня 12. юнія въ такмъ порядкѣ: Ранѣ о год. 8 Служба Вожа зъ нахажидоу за уеопианъ членѣвъ „Союза“. О год. 9½ рано початокъ нарадѣ, котри будуть тре-

вати до год. 6 вечеромъ зъ перервою 1½ годинною на вѣдѣльный обѣдѣ.

О год. 6:30 вечеромъ водграють мѣсяцѣй руской громадяны театральну шутку „Американскій шляхтичъ“, шо чомъ наступать забавы зъ декламациями и промовами.

Другого дня т. е. 13. червня продовжене нарадѣ розпочнѣе о год. 9 рано.

Всѣ делегаты и урядники „Союза“ а не ихъ заступники обовязаны явитись 12. юнія о год. 8 рано въ нашѣй руской церкви на богослуженю.

Анонса, Conn. 10. мая 1900.

За выдѣлъ „Р. Н. Союза“ Юри Хлякѣ, Ант. Вончевскій предсѣдатель, секретарь.

Квитѣ

на \$600 дол., котри я Алексѣй Филъ одержавъ зъ касы „Р. Н. Союза“ яко посмертне по мѣсяцѣ стрѣлку бл. П. Андрею Филъ готовкою.

Патербургъ, Па. дня 9. мая 1900.

Алексѣй Филъ.

ПРИ СВИДѢКАХЪ: Василь Таласовскій, Иванъ Харасмакъ.

Радѣсна новина.

Гавайскій Русины будутъ недовольны пущены на волю.

Завѣдывающіе сенаторы R. F. PETTIGREW зъ полудневою Дакоты.

Нове право для Гавайскихъ островѣвъ вже ухвалено и подписане президентовъ Спол. Державъ. Вѣйде оно въ жите въ пятницу по рускомъ Соместію святого Духа, то есть дня 15. Юнія 1900 року. Найважѣйшою зъ сего права для насъ, а особливо для Русинѣвъ гавайскихъ есть тая его часть, котра водноситъ ся до контрактной работы. Звучитъ она такъ:

„Секція 10..... Всѣ контракты заключены, почавши водѣ 12. августа 1898 року, въ силу которыхъ поодинокіе люди зъобязывали ся робити неплу службу (работу) черезъ означенный противъ часу, объявляють ся (привязываютъ ся) отеннъ неважными и свѣдѣтельными и жадие право не свѣдѣти (на будущее) ухвалено для удержания въ силѣ тыхъ контрактѣвъ въ лѣній побудѣ способѣ; также обявляють маршала Спол. Державъ масбути сейчасъ повѣдомити дотычныхъ людей (заклучившихъ агадаль контрактѣвъ), шо ихъ контракты свѣдѣтельны.“

Въ виду сего всѣ люди, шо заключили контракты робочій 12. або по 12. августѣ 1898 року будутъ вѣлѣній 15. юнія сего року и будутъ могли пойти собѣ куда хочуть, або робити на той самой плантаціи яко свободній люди.

Люде, шо заключили контракты передѣ 12. августомъ 1898 року, водѣ дня 15. юнія также не мусѣтъ працювати яко контрактной робѣтнички, ели не хочуть, бо те саме право кажѣ, шо ели хто заключивъ контрактъ робочій давѣйше, або заключити на будущее, а додержати его не хоче, то такого человека не можна карати, якъ се було давѣйше, а можна лишь скажити въ цивильномъ судѣ за заплачене шкоды повстаншій зѣ зломаня такого контракту. Понеже однакъ нашіи люди на Гавайскихъ островѣвъ власностей реальныхъ (property) жадныхъ не маюти, то зъ сего выходитъ, шо хотѣи бы плантаторы и скажити ихъ за зломане контракту (розумѣея лишь тыхъ, шо заключили его передѣ 12. августомъ 1898 р.) и выгравъ право, то такіи належачихъ ся ему грошей не мѣтъ бы водѣ нихъ стягнути (голго не обѣдѣнѣ), а одинокою сатисфакціею

було-бъ для него хѣба те, шо настрашнѣ бы людей и паразитѣ на копѣ, бо певно каждый заскарженный мѣсѣвъ бы мати адвоката.

Намѣ однакъ здаѣ ся, шо плантаторы того робити не будутъ, бо они и такъ мали немалый зыскъ зъ контрактныхъ робѣтничковъ до сѣи поры, а по друге, шо навѣтъ люди найдавѣйшии заключивши контракты (передѣ авг. 1898) тѣ шо приѣхали до Гонолулу 25. юлія 1897 року, мусѣтъ быти вѣлѣній 15. юнія сего року, се есть всего о 40 днѣвъ позѣйше, а се такъ короткій часѣ, шо плантаторы певно не схочуть робити имъ жадной перешкоды. Шо жѣ дотычить людей заключившихъ контракты 12. або по 12-омъ августѣ 1898 р. — то тѣмъ плантаторы жадныхъ перешкоды ставити не мѣтъ. Если бы плантаторы и хотѣли якъ пакостити робити приѣхавшимъ до Гонолулу 25. юлія 1897 р., нехай поспѣшаютъ ся доброго (не компанійного) адвоката и роблять такъ, якъ вѣтъ имъ породити, а также чинѣмъ скорше донесуть намѣ письменно подѣ присягою (affidavit) про свою кривду.

Те саме право заборонѣе также на будущее людямъ приѣздити на острова гавайскіе за контрактомъ, но-добно якъ се есть въ Спол. Державѣхъ, въ сплу закона зъ 26. фебр. 1885 р., подѣ карою водѣ посланя назады до краю.

Чи треба нашимъ людямъ ити до Канады?

Вправдѣ редакторъ „Свободы“ замкнувъ вже дискусію надѣ сѣмъ предметомъ, та перервавъ полемику мѣсѣ о. Д. Поливкой, а п. К. Геникомъ, то однакъ я радѣ бы забрати ще голосѣ въ сѣй справѣ, бо она занадто важна, щобъ такъ скоро надѣ нею переходити до порядку дневного.

Застѣрѣгаюсь напередѣ, шо я якъ не водмовляю нѣкому зъ Внов. противни-ковъ знаня рѣчь, анѣ не посужую ихъ о якъ-бъ тамъ не було задній мысли — такъ зъ другой стороны не припеую собѣ великого знаня сѣи справы, а просто хочу подати замѣтки свои, яко чоловіка неинтересованого въ той борбѣ, а стоячого на боцѣ.

И такъ: Шо эмиграція въ певныхъ условіяхъ е оправдана, конечно, ба давѣтъ пожиточна — рѣчь зовѣмъ лѣсна для каждого, хто давѣтъ ся на свѣтъ отвореными очима. Шо нашъ народъ въ Галичѣ, Буковинѣ и Угорщинѣ находитъ ся власне въ такыхъ обставинахъ, про се также нема жадного сумнѣву. Вѣда лишь тѣмъ, шо мы Русины фальшиво-сентиментальны, радѣ бѣ, щобъ народъ, хочѣ и терпѣвъ крайню нужду, свѣдѣвъ дома поносѣ на свѣтъ не показувавъ, мовлять, щобъ наша батѣ-ковѣка земля не йшла въ чужіи руки, та щобъ народъ не втративъ свои народности и вѣры. Погляды такіи выливаютьъ зѣ географичного положеня краю, въ котромъ живутъ нашіи люди и нашо мало-культурности.

Нашѣ люди зъ старого краю повинны эмигриувати, але розумно, не на ослѣпъ, и то лишь тѣ, для котрыхъ людске истноване стало немѣжливимъ. Каждый однакъ, шо безѣ потреби гадити эмигриувати тѣмъ, шо могутъ жити въ старомъ краю, сповнаѣе злочинѣ.

Эмигриувати нашимъ людямъ найлѣпше таки до Канады, хотѣи бы хто, Богъ зна, якѣ наводивъ аргументы противъ сего, а се передовѣмъ зѣ той причины, шо въ Канадѣ климатъ не о много водѣвѣннѣй водѣ галичкого и буковинского, и чоловікъ не змѣняѣе своего занята, але бѣвъ въ краю хлѣборобомъ и тутъ остаѣе тѣмъ самымъ, а се значить вельми много. Досѣтъ по-дивись на выхваленіи Сполученій Державы и напихъ людей, шо тутъ живутъ, щобъ побачити якъ але впылаѣе жите по мѣстахъ и змѣна способу жита на нашихъ бущихъ хлѣборобѣвъ.

Они попадають въ обставины зовѣмъ для нихъ чужіи, не годѣвъ въ нихъ ориентуватись, жите американскѣе выдѣтъ зверху, надыхають ся гнилого воздуха, якій звычайно пануѣ въ мѣсяцѣхъ замѣшкальныхъ робучими людьми и такъ нидѣтъ духово, мороственно и материально. Колька церковь, „плебаній“, шкѣлъ, цмнитарѣвъ, крамницѣвъ, салѣновъ (по краю-му: корчма) домѣвъ и лѣтовѣвъ, все те, розумѣѣе ся, по большѣй частіи грубо за-довжене, — ось п зѣдобутки нашѣ за часѣ эмиграціи до Спол. Державъ. Люде жѣють по уха въ довѣхъ, котри сплачують водѣ пейды до пейды, а вже „богатѣй“ той, хто за колька або и колька-вайцѣтъ рокѣвъ побуту тутъ,

маѣ ускладаныхъ и у жѣда схованыхъ 400—600—1000 долларѣвъ. А въ краю? „Край“ зыскаѣвъ на Америцѣ толь-ко, шо люде розпилиѣе ще горше якъ давно, научилиѣе легко робити довги, привыкли до жита на якѣ ихъ средства зовѣмъ не старѣчатъ, а неморальность (зѣ причины довгов неприсутности мужѣвъ) нечуваѣа. Самѣ люде признають, шо Америка (Сполуч. Державы) принесла для нашихъ лю-дей далеко большѣе шкоды якъ пожитку.

Смѣшній тѣ, шо кажутъ въ Канадѣ земля недобра, або добра. Та-жѣ Канада не Галичина, анѣ не Австрія, але край дуже а дуже великій, тому и не дивно, шо найдѣсъ и земля рѣжна, впрѣчѣмъ иначе и бути не може. Та-жѣ въ маленькой Галичинѣ скѣлько жѣ лишь е родѣвъ землѣ, а шо-жѣ доперва на такихъ просторахъ? Треба отже лишь вы-брати добру землю, котроп такъ само якъ и лѣхѣи мусѣтъ бути ще подостаткомъ. Шо Менонѣты, Французы, Англичѣи и другіи люде забрали вже лѣпшу землю близше мѣстѣ — рѣчь зовѣмъ природна, бо скорше приѣшли. Чѣйже нѣхто не е такой дурной, думати, щобъ тѣ люде приѣхавши скорше, ихали ся на горшу землю, а оставляли лѣпшу и то близко мѣстѣ, для Русинѣвъ, котри малп приѣхали до Канады колькапѣ-цѣтъ або и колькадесять рокѣвъ позѣйше!

Неправдою есть будѣть ишколы и компаніи позабѣрили найлѣпшу землю яка була въ Канадѣ. Компанія колѣйова достала вправдѣ велику сплу землѣ вздовжѣ

(Продовжене на другой сторѣ).

ОРЛЕАНСКА ДѢВЧИНА ЖАННА Д'АРКЪ.

Написала М. Загорья.

(Конецъ.)

Англіѣцѣ лютували и имъ хотѣло ся помстити на Жаннѣ за всѣ свои несчастья. Судили Жанну и Англіѣцѣ, и французскіи помы та архирей-зрадники, такіи, шо зѣ Англіѣцями накладали. Довго водбудуало ся сѣдство про неѣ, богатѣохъ людей допытывано, та нѣхто не мѣтъ нѣчого поганого за неѣ сказати. Обвинувачувати Жанну нѣ за шо було, хѣба за те толькѣ, шо дуже свой родный край любила. Та дуже обурили ся на неѣ помы та англіѣцѣи паны и не хотѣли пуѣтити ся живу. Усѣ паперы про те, якъ суждено Жанну, зѣстали ся цѣлы, и зѣ нихъ видко, шо судѣи чинили всякѣи неправды, щобъ обвинуватити еѣ. Поѣхали були въ слободу Домреми, де Жанна пародила ся, розпытатѣсь за неѣ, але тамъ лишь хвалено Жанну та плакано за неѣ. Тогдѣ знаѣли якогѣ чернця, на призвище Луазлера, шо звавъ себе Жаннинимъ землякомъ. Его посаджено въ тюрьму до Жанни начѣ бы то за те, шо вѣтъ дуже прихильный до короля Карла. Судѣи сподѣвали ся, шо Жанна, розмовляючи зѣ землякомъ, накаже ему про Англіѣцѣвъ та про себе такого, шо потѣмъ по тыхъ словахъ можна буде обвинуватити еѣ. Архирей та одѣвъ англіѣцѣи папѣ зѣ двома писарями си-

дѣли за товѣнькою сѣбною и поделухували, а писарямъ звелено було записувати, шо Жанна казати-ме. Смертну писарѣ писали, а потѣмъ со-ромъ имъ стало таке дѣло робити и они не схѣли. Та не богато зѣдобули и зѣ того поделухуваня. Тогдѣ Луазлеръ умоливъ Жанну, щобъ она выспоѣдалася у него и на сповѣдѣи радивъ ѣѣ, шо казати Англіѣцѣмъ; якъ бы Жанна каза-ла такъ, якъ вѣтъ радивъ, то сама обвинувачу-вала-бѣ себе. Коли якѣи свѣдокъ казавъ про Жанну шо гарне, такъ на него панадали и ля-кали, шо дуже карати-муть. А одна жѣнка на-звала Жанну чесною дѣвичною, — и ту жѣнку за те сѣялено живѣемъ.

Нарештѣ року 1431 у мѣсяци лютѣму Жанну у кайданахъ приведено на судѣ. Судѣвъ было большѣе якъ сто чоловіка Англіѣцѣвъ та Французѣвъ-зрадничковъ. Мѣжѣ ними было бога-то поповѣвъ, бо Жанну обвинувачувано мовѣ бы то она проти Бога шоѣ тамъ робила.

Зарѣчь архирей сказавъ ѣѣ ласкавымъ голо-сомъ, начѣ-бѣ то и справдѣ ему жалко было еѣ: — Вачѣ, якѣи на тобѣ кайданы. А хто ви нещѣ? Сама ты винна. Бо якъ бы не вѣкала, то и не заковувано-бѣ тебе.

Потѣмъ Жаннѣ прочитано, за шо еѣ судятъ. Перше казали, шо она, Жанна, зазнала ся зѣ дѣяволомъ, щобъ вѣтъ помоѣтъ ѣѣ зажити славы: вѣтъ начѣ бы то казати ѣѣ напередѣ шо буде и черезѣ те люде вѣрида ѣѣ. Другѣ казали, шо она обманювала людей и поѣбурювала ихъ про-тивъ Англіѣцѣвъ. Третѣ: дозволяла, щобъ еѣ шановано якъ святѣ. Четверте, шо занежавши дѣвочій соромъ удѣлала ся въ хлѣпску одежу и своими руками проливала кровь.

Прочитавши се, почали Жанну допытувати. Звелено ѣѣ розказати все жите свое. Она розка-зала все про себе: якъ змалечку жила, якъ ѣѣ жалко було Франціи, якъ почувла голоѣ, шо по-сылала еѣ вызволити Францію, все до краю. Тогдѣ почали пытати ся про короля Карла, та она сказала: „За себе все вамъ розказувати-му, а за короля не скажу и слова.“

Она бояла ся сказати шоѣ такѣ, шо могло пошкѣдити Франціи и королевѣ, тѣмъ и не хо-тѣла казати про него. Она казала про се:

— Усѣ, шо я скажу, буде правда, але я не казати-му вѣсього, шо знаю.

А якъ архирей ставъ дужѣе нападати на неѣ, она ему сказала, шо вѣтъ завапастити свою душу, коли бѣвши еѣ судѣю, стаѣ ворогомъ.

Еѣ спытали ся ще: „Чи правда, шо ты зве-лѣла змалювати зѣ себе икоу и шо на тебе молили ся?“

Жанна водновѣла: „Я не знаю, щобъ кто на мене моливъ ся, а коли хто моливъ ся за мене, то я нѣчого поганого въ томъ не бачу. Се правда, шо мене люде любили, хотѣли ба-читѣ мене, жѣвки приносили до мене дѣтей, ча-сомъ навѣтъ цѣлували мою руку и коругувъ в одежу.“ Але еѣ черезѣ те толькѣ, шо я нѣкому не робила зла, а завѣдѣи сплывалася помагати людямъ.

— А чоѣ ты у боѣ такъ часто дѣвила ся на своѣи перѣтѣнь?

Жанна сказала: „Того, шо на пѣмъ было вырѣзанѣ имя Иисусѣе, та ще того, шо вѣтъ нападувавъ менѣ про батѣка та про матѣрь, бо вѣтъ у мене ще зѣ дому.“

Почали до неѣ чѣпляти ся и зѣ усякими

пытаньями: чи бѣла она скоромне у поѣстѣ? на шо свою коругву въ церкву вносѣла? И такѣ ише. Потѣмъ казали ѣѣ, щобъ она сѣдо-рила ся попомъ та архиреймъ, але она водмо-вила: „Я воддаюся на судѣ Богови“. Они зновѣ почали на неѣ нападати, щобъ она послушала архиреймъ, але она сѣмъ разѣвъ водмовляла все одно: „Я воддаюся на судѣ Богови“. Судѣвъ узѣла нетерпѣльчѣи и они скрикнули: „Нарештѣ хочѣмъ ты скорати ся панѣ, чи нѣ?“

Жанна водмовила: „Повѣдѣтъ мене до него, я водмовляти-му ему самому.“

Судѣи бажали хочѣи якимъ небудѣ способомъ запутати Жанну и допытывали ся: „Ты кажѣмъ, шо свѣта КATHERINE та свѣта Маргарита помага-ли тобѣ: чи тѣ свѣты ненавидѣли Англіѣцѣвъ?“

Жанна водмовила: „Они люблятъ того, кого любить Богъ, и не люблятъ того, кого Богъ не любитъ.“

Судѣи спытали ся: „А чи любить Богъ Англіѣцѣвъ?“

Жанна сказала: „Про се я нѣчого не знаю, але добре знаю, шо Англіѣцѣвъ выженуть изъ Франціи, окрѣмъ тыхъ, шо въ нѣѣ зѣнутъ.“

Жанну колька разѣвъ приповѣдено на судѣ и допытывано. Усѣ тѣ допытываня та тяжѣе жѣте въ тюрьмѣ такъ змучили еѣ, шо она занѣду-жала и не могла ходити. Знесилена, хора лежа-ла она въ тюрьмѣ, прикована желѣзнымъ ланцу-хомъ за поперекъ до стѣны, щобъ не вѣткла. Але ѣѣ и хорѣй не давано спокою. Архирей зѣ помѣщниками приходивъ и допытывавъ еѣ.

Одного разу, якъ еѣ допытывано, одѣвъ су-дѣи спытали ся, чи не скоритъ ся собѣи. (Со-борѣ — то зѣвѣдѣ зѣ нѣстаршихъ архиреймъ).

„SVOBODA“ (LIBERTY.) Weekly Paper.

The only little Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна \$2.00
До старого краю 3.00

Всі дописи я гроші про-
симо высылати під адресу:
To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА Выходитъ по
тѣмъ днямъ въ четвергъ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна
добрати слѣдующі книжки:

Канадійска Русь	10
Образки въ Америки	10
Народный рухъ Австро-
Угорскихъ Русинѣвъ	15
Конституція Спол. Державъ
Північної Америки	10
Де-що про права и суды въ
Спол. Державѣхъ, а особливо
въ державѣ Пенсильвеніи	10
«Тыжко Гаврилюк»	15
Оповідання	15
Про відступниківъ вѣдъ рос-
сійского православія и ихъ
пересѣдованя	10
«Американскій шляхтичъ»	15

(Продовженіе 30 сторони першої).

своего треку, суть однакъ великі простори землѣ, до котрыхъ С. Р. Р. не має жадного права. Школы мають лишъ 2 п то стало означеній секцій (11 и 29) въ кождомъ тавнишпѣ (36 милъ квадратныхъ), Hudson Bay Co. 1 3/4 (8 и 3/4 зб 26) секцій, а трудно повѣрити, щобы найлѣпша земля въ кождомъ тавнишпѣ була власно въ тыхъ секціяхъ 11, 29, 8 и 26.

Такъ само не дивно, що Французъ має фабрику сыра, а Русинъ нѣ, або що скленарь англійскій Русина обдирає, а противно чуднымъ було бы, если-бъ Русинъ прійшовши 2—3 роки тому назадъ зъ малымъ розумомъ и безъ гроша мавъ фабрику сыра, и обдиравъ Англика.

Що люде теперь бѣдують и то горько, се фактъ, але котрі піонеры не бѣдували? Треба лишъ переглянути исторію еміграціи такого культурного народу якъ Нѣмцѣ, або и долю першихъ колоністівъ въ Сполученыхъ Державѣхъ зъ рѣжнихъ народностей, а переконано ся, що ихъ терпѣня и черепони були омного разъ большіи. Нѣгде «опиханого» не дають, а где рубаєсь дрова тамъ трѣски летѣти мусять. Мусять отже и наши люде въ Канадѣ терпѣти, хочъ бы вже для того самого, що, якъ приповідка каже, кождый по чатокъ тяжкій.

А що найи въ Канадѣ розкиненій вѣдъ себе далеко, комуникація лиха, що зарѣбѣвъ нема близько, се такожъ не дивниця. Досить поглянути на повновч.но-заходній стейты напного краю, щобы переконатисъ, що се не еспеціальность канадійска, а рѣчь природна въ кождой новозаселеной краинѣ. Тай Канада въ перпой лінії край рѣльничій а не промисловый, и хто иде до Канады не на те, щобы осѣсти стало якъ рѣльничикъ, але щобы стати зарѣбникомъ, сей горько може жалувати свои помилки.

Що такъ правительство, якъ и богаті капиталисты не боятъ ся вкладати гроша въ Канадѣ за се доказъ канадійска желѣзна дорога (Canadian Pacific Railway) що стояла міліоны, до ко-

трой прибудовують рѣльничій новій галузы въ мѣру заселенія краю, та другій підприємства.

Наконецъ за еміграцією до Канады тыхъ напнихъ людей, котрі мусять ити зъ краю, промовляє те, що Духоборцѣ въ числѣ колька тысячъ душъ переселились до Канады, ти Духоборцѣ, що характеромъ дуже зближені до напнихъ, та котрі не шили на сѣльпо, а за проводомъ челоуѣколюбивыхъ и высоко-интелігентныхъ людей зъ помѣжъ Велико-Малоросѣвъ, Англичѣвъ и Американцѣвъ, а особливо сей фактъ, що 20.000 Русинѣвъ, що зимешкали въ Канадѣ живутъ, менше-больше вдоволені, та пишуть до своихъ свояковъ и знакомыхъ, щобы и онѣ туда прїѣздили.

и.

Вѣсти зъ Америки-ки.

Вечерокъ въ Олифантъ, Па. Дня 5. мая с. р. вѣдбувъ ся въ Олифантъ, Па. вечерокъ полученый зъ представлєнємъ штуки «Американскій шляхтичъ» (драматичный образъ о. Ст. Макара).

Около 8. год. вечеромъ ввійшовши въ галю руску, можна було зауважати по декуда гостей мѣсцевыхъ въ досѣть, якъ на Олифантъ, маломъ числѣ; такожъ гостей зъ доокрестныхъ плець-зѣвъ якъ зъ Майфилдъ, котрыхъ явило ся на сей часъ надъ 20 людей, и зъ Jessup, Pa. колькоро. Помымо очѣкуваня на прїбуте большою интересованыхъ гостей, остало вкѣнци все безъ надѣйно, бо больше нѣхто вже не являть ся. И такъ ажъ о год. 8 1/2 подпєсла ся кортина, а на сценѣ въ повномъ числѣ явивъ ся мѣсцевый хоръ, подъ управою п. И. Борухи, котрый заспѣвавъ „Columbia“, що одушевлено всѣхъ присутныхъ. За тымъ слѣдувало представлєне вызше згаданой штуки, въ котрой брали участь слѣдующі особы:

С. Федоровскій	— Иванъ Розага (газда)
П. Гиза	— Бѣла, его жєнка
А. Чучура	— Маруся, ихъ донька
П. Гальчакъ	— Мих. Чорный (словоукъ)
А. Федоро	— Анна, его жєнка
М. Павлинчукъ	— Джорджъ Шабайтслова
И. Борухъ	— Гринъ
М. Кислевскій	— Петро
Г. Бубинскъ	— Давыдъ
М. Кислевскій	— Василь
А. Кузымъ	— Зузі
Н. Арданъ	— Детективъ.

Що до вѣдогравя своихъ роль, то взагалѣ майже всѣ члены выважали зъ своєю задачѣ якъ наилучше. Однакожъ перше признанє належить ся П. Гальчакови, котрый вѣддавъ свою роллю якъ бы факховый акторъ. Не менше признанє належить ся такожъ И. Борухови и А. Феціна.

Дальше слѣдували спѣвы и декламація на перемѣну. Спѣвы взагалѣ були добры и тутъ можна було зауважати въ томъ взглядѣ працію мѣсцевого учителя и поступъ хору.

Хоть не мало приходять ся трудити надъ подобными вечерами мѣсцевому священнику о. Ардану и п. Ив. Борухови, однакъ не всѣ зрозумѣли вагу подобныхъ вечерѣвъ, а въ той день радше поїшли на балъ до салюну, якъ на представлєне.

НОВИНКИ.

— Напайте на „Руско-Народный Домъ Еміграціи въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до касієра вѣдъ адресою: Mr. JOHN PARYLAK, 1337 AVE. A., NEW YORK CITY, а заравномъ вѣдѣмъ о томъ секретаря вѣдъ адресою: Mr. K. KIRCZOV, 102 MORRIS ST., JERSEY CITY, N. J.

Комітетъ.

Вечерокъ

и слово о нѣмъ вѣдъ комітету. Дня 30. мая (середа — Decoration Day) вѣдбуде ся въ Sharukin, Pa. вечерокъ въ честь памяти незабутаго нашого великого поета Тараса Шевченка, котрый дає товариство им. Шевченка.

Минає 39 лѣтъ вѣдъ смерти великого поэта-мученика, котрый борѣвъ за волю, за народѣ, котрый рѣзавъ царямъ и панамъ правду въ очѣ та за те его неволили и вѣзничѣ майже черезъ цѣле жите.

Хотѣвъ Тарасъ дожидатисъ и увидѣти народѣ свой рускій вольнымъ и просвѣченнымъ, та не дожидавсь, бо каторги и неволя скоротили бѣдному поетови жите.

Умеръ Тарасъ, та память его не загинула и не загине по нѣки, а народѣ рускій рѣчь рѣчь святкує торжественно память того великого мученика за волю.

И мы ту на вольной землі не повинні забувати про нашого кобзаря, бо такого,

якымъ бувъ Тарасъ, народѣ рускій, особливо тутъ въ Америцѣ, въ вольномъ краю, не повиненъ забувати, а звеличить его пєложнымъ устамп, бо-жъ того рѣчь борѣвъ ся за народѣ, за волю.

Хто не знає, хто бувъ Тарасъ, нехай спѣшитъ на вечерокъ, а довѣдасъ зъ вѣдѣтѣ кто вѣдъ бувъ, якъ живъ и якъ для насъ трудивъ ся.

Такий отже жъ вечерокъ въ честь Тараса Шевченка задувало дати говаристно им. Тараса, на котрый запрошає ОО. духовныхъ, мѣсцевыхъ и околныхъ гостей. Мы по декуда порозсылали запрошеня и маємо надѣю, що гости зановѣять салю по берегъ!

Запрошаємо такожъ и тыхъ патріотѣвъ-Русинѣвъ зъ околцѣ близшой и дальшой, котрымъ не высылаємо запрошеня зидля браку адресы. Маємо надѣю, що и тыхъ якъ пайбольше прїбуде. Вкѣнци звертаємо увагу Вп. гостей, котрі бы хотѣли прїбути, звать ласкаво повѣдомити насъ якъ найскорше о томъ.

Рано о 8. год. вѣдправитъ ся Служба Божѣ за панахи-доу за душу Тараса. Дятого, що то будо въ день свята амер. Decoration Day и кождый будо вольный вѣдъ работы, повинно зобрати ся якъ пайбольше народа на Службѣ Божой и помолити ся за душу бл. п. Тараса. Товариство им. Шевченка являть ся подчасъ Службы Божой въ парадѣ. По вечеру вѣдбуде ся коммерсъ.

Комітетъ.

Выратуванъ ся чудомъ.

Якъ знаємо, то въ Нью-Йорку вѣдять трены мѣсцевой понадѣ улици. Отже тымъ днями вѣхала одна дѣвчина поѣздомъ зъ трирѣчнымъ хлопчикомъ, котрый забавляючысь при вѣдченномъ вѣкнѣ, выхлѣпъв ся и выпавъ. Хлопчина у воздузѣ хопавъ ся дробнымъ ручками телеграфичного дрѣта и такъ завѣсь. Сейчасъ позбѣгалось богато людей, а переѣжджающій крытый вѣзъ станувъ подъ хлопчиною, котрый зѣ страху пустильсь дрѣта и улавъ на буду зовѣсь неушкодженный. Невдовзѣ надѣйла застрашена о жите хлопчика дѣвчина и вѣдѣнна забрала хлопчину зъ собою.

Що може добри гаета.

Безперечно, що „New York Journal“, гаета, що выхѣдѣтъ въ Нью-Йорку и печатасъ денно въ міліонѣ 250 тысячъ примѣрникахъ, має не малый впливъ на Американцѣвъ. Векды, де розхѣдѣтъ ся о добро населеня, выстѣпає она отверто и енергично. Сеєя гаета естѣ противъ трѣстѣвъ та теперѣшной політики Микѣлєя и поирає партію демократичну, въ краснѣмъ того слова значѣню. Она навѣтъ выклѣкала войну американско-ишпанску. — Последними часами деякію йорскій капиталисты занували трѣстѣ лѣду и подвысѣли его цѣну о 100 процентъ. Зовѣсьмъ природно, що се вышло на некорысть бѣдныхъ, котрі въ велику спеку не могли вжѣ больше купувати лѣду по 5 центѣвъ куєнникъ. Редакція згаданой гаеты якъ стала крѣчатѣ, склѣкувала мѣтаняги, заслала скаргу, де треба, такъ, що трѣстѣ мусѣвъ уступити и розбитисъ.

Добре газдуєтъ.

Въ Гаванѣ, на островѣ Куба, вѣдкрыл на почтѣ крадѣжѣ на велику скалю. Допускавъ ся еѣ головной почтарь вразѣ зъ друими урядниками Американцами. Кубанцѣ смѣють ся теперь зъ Американцѣвъ, що такъ величались своєю чеснотою. Урядниковъ позамыкано до того будынку, де передше сидѣли політичній преступники кубанскій, що ихъ позамыкали тамъ Ишпанцѣ.

— Руске драматичне товариство въ Олифантѣ, устроєе другій зъ ряду вечерѣвъ дня 27. мая о 7 1/2 вечерѣ, въ руской галѣ. Вступъ 15. для дѣтей 5 центѣвъ.

Въ програму вѣйдутъ:

1. Короткій оглядъ руской исторіи, илюстрованый образками при помочи магичной лампы.
2. Декламація: Луизъ Заливако, такымъ являтьсь магичными образками, «Розмова тверезого Василя зъ горькимъ» (особы характеризованый водоудѣлю) и другі.
3. Историі мои ещкарни, Франка (монологъ).
4. Спѣвы.

На школьный фондъ.

Парохіянъ зъ Jersey City, N. J. зложили въ цѣвѣтну недѣлю на фондъ школьной молодежи \$13.63. Просимо далыше. Всего зѣбрано до теперь \$127.41.

Ант. Бончевскій.

Рускій вечерокъ въ Мт. CARMEL, PA.

Дня 3. юніа с. р., въ недѣлю, о 7. годнѣвъ вечеромъ вѣдбудєсь въ Мт. Кармель, Па. представлєне драматичной штуки «Американскій шляхтичъ». Передѣ представлєнємъ спѣвати буде шамокінскій хоръ озѣ ты пѣснѣ:

1. Гуляли и Сирота — хоръ.
2. Тече вода — дуетъ.
3. Верховина — хоръ.
4. Ще не вмерла Украина — хоръ.

По спѣвахъ наступитъ выстава:

«АМЕРИКАНСКОГО ШЛЯХТИЧА»

образа зъ жѣты рускихъ робѣтничѣвъ въ 3 актахъ. Члены драматичного товариства зъ Мт. Кармель, що вѣдограють сю штуку, будутъ тѣ:

Иванъ Ронага	— Т. Куємчакъ
Бѣла, его жєнка	— Марія Гуєвъ
Маруся, ихъ донька	— Марія Маринякъ
Михайло Чорный	— Г. Трохавскій
Анна, его жєнка	— В. Фекула
Джорджъ Шабайтслова	— Д. Муржа
Гринъ	— И. Хрущъ
Петро	— Т. Мадєлякъ
Давыдъ	— Ст. Шаманскій
Василь	— Нв.Ференчакъ
Зузі	— Ева Фекула
Детективъ	— Ф. Врона.

Вечерѣ сей вѣдбуде ся въ галѣ польского костела (мазурского) недалеко лигайского дѣпа. Вступъ на салю для старшпхъ 30 центѣвъ, для дѣтей 15 центѣвъ. Сподѣватисъ треба, що на томъ вечеру не брыкне нѣкого зъ мт.-кармельскихъ Русинѣвъ а и гости зѣ доокрестныхъ мѣсцевостей посѣпятъ до насъ.

До теперь належать слѣдующій братства до тов. „Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ“:

Бр. св. Петра и Пав. изъ Джерси Сити, П. Д.	
„ Олѣнъ	— Ансоніи, Конѣ.
„ Володимиръ	— Ансоніи, Конѣ.
„ Пет. и Павла	— Ансоніи, Конѣ.
„ Олѣнъ	— Вруклинтъ, Н. Й.
„ Михайла	— Нью-Йорку
„ Ив. П. Наумовичъ	— Нью-Йорку
„ Олѣнъ	— Буфало, Н. Й.
„ И. Крестит.	— Траугер-Калѣ, Па.
„ И. Крестит.	— Траугер-Калѣ, Па.
„ Петра и Пав.	— Траугер-Калѣ, Па.
„ Попр. Пр. Бог.	— Траугер-Калѣ, Па.
„ Влаг. Пр. Богор.	— Траугер-Калѣ, Па.
„ Трохъ. Святит.	— Траугер-Калѣ, Па.
„ Димитрий	— Мт. Кармель, Па.
„ Ар. Михайла	— Юниерсѣ, Н. Й.
„ Ар. Михайла	— Шамоніи, Па.
„ Киръ и Мет.	— Шамоніи, Па.
„ Ар. Михайла	— Елеанор, Па.
„ Олѣнъ	— Блумфилдъ, Н. Й.
„ Петра и Пав.	— Скрентонъ, Па.
„ Влаг. Пр. Б.	— Трой, Н. Й.

За комітетъ тов. „Р. Н. Д. Е. въ Америцѣ“:

О. И. Подгорскій, председателъ. К. Карчѣвъ, секретарь.

— Маслѣ дѣти? Чому-жъ не запишете ихъ до „Р. Н. Д. Е. Союза“? Коштує лишъ 25 центѣвъ на мѣсяць, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старші.

Она сказала, що скоритъ ся. Писаръ записавъ еп вѣдмѣю. Але архпрей розсердивъ ся: така вѣдмова вышравляла Жанну. Вѣдъ розсердивъ ся и скрикнувъ за того судію, що сѣнтавъ ся въ Жанны про соборъ: «Та цытѣ вы врѣштѣ!» А потѣмъ звелѣлъ писаревѣ, щобы не записувавъ такого, що выправляє, выправдоує Жанну.

— Горѣ менѣ, сказала Жанна, жалѣбно дивлячысь на архпрєя, — вы пишете все проти мене, а не хочете писати того, що менѣ на корысть.

А Жаннѣвѣ хороба налякала судіѣвъ. Они бояли ся, що она выре своею смертю. Они казали: «король англійскій нѣякъ не хоче, щобы она вмерла своею смертю. Вѣдъ хоче еи спалити. Треба еи вылѣтити».

Та Жанна не вмерла, бо была молода. Якъ она одужала, до неѣ въ тюрьму посажено трохъ жовнѣрѣвъ, щобы не втекла. Тамъ тѣ жовнѣры и ночували.

Тогдѣ саме бувъ остатній тыждень передѣ Великоднемъ и Великѣдѣнь. Скрѣзь по церквахъ молили ся люде, а Жаннѣ не дозволяли ходити до церкви, бо она по ихньому безбожничю, знає ся зъ нечестыма духомъ и проливаетъ хрстіянску кровь. Жанна чула, якъ радѣсно звѣщено въ дзвѣоны на Великѣдѣнь, знала, що теперь люде хрѣтѣсують ся по церквахъ, а она одинока лежала у брудной тюрьмѣ, прикована до стѣны. Нѣколи не было тѣ такъ тяжко, якъ того дня.

У городѣ Руанѣ, де Жанна сидѣла въ тюрьмѣ, жили здебольшо Французы, только войско было англійске. И ось Французы не стерпѣли, почали балакати про безщасну Жанну, почали обурѣвати ся на Англійцѣвъ. Тогдѣ, боячысь

народу, намыслили зробити такъ, щобы не палити еи, а посадити на цѣле жите въ тюрьму.

На майданѣ зробили два помосты. На одному помостѣ сидѣвъ намѣстникъ англійского короля, судіѣ, архпрей та попы, а на другому помостѣ стояла Жанна у кайданахъ, прикована до стѣны. Бѣла нечъ стѣвъ катъ, щобы мордувати еи, якъ треба буде. Сила народу зѣйшла ся подивити ся, що буде. Почали въ Жанны пытати ся. Якъ она почала оступатѣ ся за своего короля, архпрей закричавъ:

— Зробѣтъ такъ, щобы она мѣвчала!

Сгрожѣтъ затулили еи ротъ.

Тогдѣ Жаннѣ прочитано папѣръ, а въ нѣмъ было написано, що она признала ся, що не такъ вѣрила хрѣстовѣи вѣры, якъ треба и що теперь она кає ся и вже больше такъ не робитѣ-ме. И тѣ сказали, щобы подписала того папера. — Люде и навѣтъ каты кричали: «Полѣпши, Жанно, подѣнши и она не вѣбѣтъ тебѣ».

Жанна была молода, такъ хотѣлось тѣ жити и она сказала: добре, подѣншу.

Тѣ подано папера. Та она была неписьменная и замѣсть подпису написала хрѣстикъ та й годѣ. Тогдѣ тѣ прочитано присудъ: она сидѣть-ме въ тюрьмѣ ажъ цѣло выре и тѣ давати-мутъ самый хлѣбъ та воду.

Зачувши англійскій жовнѣры такий присудъ, дуже розлютували ся, они почали кидати на судіѣвъ камѣны и кричали: «Вы зрадики! Вы короля зрадили!»

Такъ само лютували и попы французскій. Одѣнь кричавъ: «Спалити еи треба!»

Судіѣ побачили, що лихо и кинулись навѣтки. А щобы ихъ не бите, они казала жовнѣрамъ: «Та не турбуйтєсь: она не втече вѣдъ насъ».

Жанна дуже дивувалась и не розумѣла, за що еи такъ ненавидѣтъ и такъ бажають, щобы она вмерла. Адаже она нѣкому не робила зла, а только боронила свой рѣдний край.

Жанну зновъ вѣдвезено до тюрьмы. Тамъ жѣта тѣ стало ще горѣше, нѣжъ досѣ было. Але не вдовольнили ся Жаннины вороги зъ такого присуду. Имъ таки треба було Жанниной смерти. И почали тогдѣ выгадувати, до чого-бъ причѣсти ся, щобы присудъ вѣдѣннати. Зачѣпку знайти было, звѣсно, не важно. Якъ Жанна подписала папѣръ, то тѣ звелено было не ходити больше у войсковой хлопской одежѣ, а вдѣтисъ у жѣночу, щобы показати, що она скоря еи. Теперь же въ ночи жѣночу одежу у неѣ взято, а положено еи стару войскову одежу. Жанна, якъ устала, то вдѣгла сю одежу, бо больше удыгги тѣ нѣчого было. Тогдѣ судѣ сказавъ: «За те, що вдѣгла войскову одежу и тымъ показала, що не кає ся, она повинна вмерѣтъ».

Жанну присуджено спалити живцемъ.

Пѣдъ сповѣдникъ прїйшовъ сказати тѣ про присудъ. Бѣдну Жанну ся звѣстка дуже вразила и она скрикнула: «О Боже-жъ мой Боже! Не вже я зарѣбала такоу лютоу кару? Не вже се тѣло, що не зазвало нѣякои наруги, згорѣтъ и поплѣтомъ зробитѣ ся. О, дучше-бъ они трѣчѣ вѣдрубали менѣ голову, нѣжъ палати живцемъ!»

Най Господъ милосердный буде свѣдомъ, яку онѣ менѣ неправду чиняты, якъ они мене мучать».

Безщасна дѣвчина невымовно мучила ся. Она была така молода, тѣ же такъ хотѣло еи жити, а тутъ смерть та ще така страшна смерть. Передѣ смертю тѣ дозволено высповѣдати ся и запричастити ся. Архпрей прїйшовъ у тю-

му и она сказала ему: «Архпрєю, се черезъ васъ я вмираю».

Потѣмъ звелѣли тѣ глятисъ у жѣночу одежу и посадили на вѣзѣ, а бѣла неѣ сѣвъ сповѣдникъ та доглядачъ зъ тюрьмы. Передѣ тымъ, якъ вѣзъ рушѣвъ, до Жанны подѣйшовъ Луазлеръ, той пѣпъ-землякъ, що зрадивъ еи въ тюрьмѣ и попросивъ, щобы она простѣла ему. Одѣнь чернець Изамбаръ дуже жалувалъ за Жанною. Якъ еи повезено на смерть, то вѣдъ ишовъ за возомъ и розважавъ еи та моливъ ся за неѣ Богу, хоча ему самому могло бути за се лихо. Та вѣдъ того не побоявъ ся. Безлѣчь народу зѣйшло ся подивити ся, якъ Жанна выпрати-ме. А она, бѣдна, все якось не яляла вѣры, що тѣ доведе ся заразъ умирати и все сподѣвала ся, що се якось мине ся.

Архпрей зъ судіями та иппи паны вже сидѣли на помостѣ и дожидали Жанны. А навѣрѣ того помосту, на пѣпильку, складено было дрова, що на нихъ мусѣла згорѣти дѣвчина.

Жанну прївезено до помосту. Одѣнь пѣдъ сказавъ тѣ: «Жанно, ты ишла противъ Бога и свята церква зрєкає ся тебѣ. Иди зъ Богомъ на смерть!»

Тогдѣ тѣ звелено клякнути ц архпрєя та попы поблагословили еи на смерть. Безщасна дѣвчина рыдаючи почала молитисъ Богу, щобы вѣдъ обратувалъ еи. Она благала своихъ катѣвъ-судіѣвъ пожалѣти еи, блгала поплѣвъ, щобы молили ся за неѣ. Она была такъ молода, така гарна и такъ мучилась передѣ своею смертю страшною, що всѣ люде, навѣтъ судіѣ и самъ архпрей, не могли вдержатисъ и плакали. Де якъ судіѣ та попы поїшли зъ помосту, щобы не дивити ся на неѣ.

Запрошено.
Дня 26. мая с. р. товариство им. Ивана Наумовича в Нью Йорку устроило балъ зъ театральными представлениями: «Звѣзочный Юрко» и «Сатана въ бочѣ» въ великой сали народнои ческои будовы на 15 улицъ мѣжъ першою а другою евию № 321—323 зъ слѣдующимъ порядкомъ:

- 1) Миръ вамъ брати — хоръ!
- 2) Моно родна — выдѣлае мала дѣвиче, Анна Тузъ.
- 3) Родимый край — дуетъ Анна Маленца и П. Билоруский.
- 4) До руского народу — вѣдѣлимуе хлопцѣ М. Салей.
- 5) Рече та стоице и Ночни думки — солю П. Сараната.
- 6) Мене мати годувала — вѣдѣлае А. Тузъ.
- 7) Козакъ пана — хоръ.
- 8) Звѣзочный Юрко.

ОСОБЫ:

Стѣфанъ — Яковъ Кода
Дона — Анна Маленца
Юрно — Григорий Бига
Басва — Анастасія Шинита
Прощъ — П. Билоруский
Гласовичъ — В. Гладкий
Пингъ — Михайло Муринъ
Войтъ — Павло Зитникъ
Петро Тиханчикъ } радий
Михайло Павличъ }
Михайло Билеякъ }

На закрѣпѣ вѣдѣлае «Где домъ естъ мой» и «Який то шумный вѣтеръ гравъ».

ОСОБЫ:

Фесья — Анна Маленца
Василь — В. Гладкий
Хона — Григорий Бига
Медовый — А. Кода

Початокъ о 8-ой год. вечеромъ.

По представленю балъ, на котромъ буде грати добра музыка.

На тое представлене запрошае ся всѣхъ нью-йорскихъ и доокрестныхъ Русинѣвъ. Каждый хто чуетъ ся бути Русиномъ, повиненъ взяти участь, абы показати другимъ, що и мы не послѣднѣй, но такъ якъ и другіи хочемо впередъ поступати, тымъ болѣе, що мы ту жѣмо мѣжъ просвѣщенными Чехами, котрі мають о насъ лихе повѣсти и часто эле о насъ выражають ся. На представленю сподѣмо ся мати богато Чехѣвъ, то-жъ бы се дуже красно було, щобъ сусѣднѣй братетва въ повной парадѣ прибули в тымъ бы показали, що и мы зорганізованы, що у насъ сила. То-жъ маємо повну надѣю, що нѣхто зъ Русинѣвъ не буде вѣдѣтати ся. Въ имени товариства

Викторъ Гладкий.
— Дня 30. мая по сконченю вечера въ Шамокінъ въ память 39 роковинъ смерти Т. Шевченка о. Ив. Арданъ показувати буде за помощю магичной лямпы розличны образы зъ напощи исторіи та нашего житя.

ПОСМЕРТНЫЙ ВѢСТИ.

Дѣлимо ся зъ нашими читателями жалѣбно вѣсткою, що Превосвященный митрополитъ

Юліанъ Кунловскій упокоивъ ся у Львовѣ дня 4. мая въ 74 роцѣ житя, въ 46. роцѣ священства а въ 10. епископства. Недуга, на яку запавъ покойный архіерей передъ пару мѣсяцами, показала ся зъ часомъ невылѣчимою и вже вѣдѣ якогось часу веѣ були приготованы на его смерть, що и наступила згаданого дня. Покойный бувъ лишь коротко архіепископомъ львовскимъ и митрополитомъ галицкимъ.
Вѣчная ему память!

Асафатъ Гутира, л. 30, родомъ зъ Святковъ, пов. Ясельского, членъ братства въ Мт. Carmel, Р. и «Р. Н. С.» ч. кн. гол. 990, упокоивъ ся 10. мая б. р., осиротивши жену и дѣти.

Марія Хромога, жена Михайла Хромоги, члена братства св. Арх. Михаила и «Р. Н. Союза» ч. кн. гол. 692, зѣстала убита разбѣйниками въ старомъ краю, коли вертала зъ ярмарку зъ Ясельского, осиротивши мужа и въ краю 4 дѣтей.

Лука Крохта, л. 41, родомъ зъ Яворъ, повѣту Ясельского, зъ Галичины, чл. братства въ Мейфилдъ, Па. и «Р. Н. Союза» ч. к. гол. 112, зѣставъ убитый въ майнахъ дня 15. мая, осиротивши жену и шестеро дѣтей.
Вѣчная имъ память!

Где естъ?

Шукаю мого брата Ивана Лапчиньского, родомъ зъ Телепницѣ Сантои, повѣтъ Лѣско, Галлчана. Выйшовъ до Америки передъ 6 роками; умѣе робити ковальство. Кто бы знавъ о нѣмъ, пе-хай дасть ему ласкаво знати, чтобы написавъ до мене на адресу:

MIKOLA LAPCZYNSKY, Box 332
OLYPHANT, Pa.
"Lack'a Co."

СМѢШНЕ.

ВЪ КОРИМЪ.

Иванъ: — Ну, Мошкы, коли вы такъ хвалите «Бронзолію», то чому сами не ѣдете?
Мошкы: — Я таки тамъ побѣду.
Иванъ: — А коли?
Мошкы: — Якъ хлопцы трохи тамъ дороблять ся.

КОЛИ НЕ БУДУТЬ ЗУБЫ БОЛѢТИ?
Мати потѣшае хлопчика, котораго болять зубы: — Тихо, тихо, не плачь. То только теперь такъ. Якъ будешь старшій, то тебе не будутъ болѣти. Старшихъ людей зубы не болятъ.
Хлопчикъ: — Шо-жъ старшихъ людей буде болѣти, коли они не маюць зубѣвъ.

НА ГОСТИНЬ.

Господарь дому: Дорогой гостинецъ, не пажѣте ся пѣчимъ, будьте якъ въ домѣ, а понеже я е дома, то бажавъ бы я, чтобы и вы были у себе дома.

Судія: — Вы, слуханъ въ слѣдствѣ признались зарѣзъ, що билысь Мошкы, — скажете намъ теперь якимъ образомъ могли вы его такъ побити?
Обжалованый: — Та прошу ясного «судилого», а его не бить, жаднымъ образомъ — только люшинею!

Въ горнѣхъ взявъ собѣ оденъ напѣкъ на проводника пастуха. Пастухъ збѣжавши е до небезпечной пропасти, каже:

— Пана, теперь уважайте, бо до той пропасти вже не одна худобина впаде.

Чоловѣкъ: — Якъ гадаешъ, Марійко! Не зарѣзали бы мы перика на наше ерѣбие вѣсьле?

Жѣнка: — Але прошу я тебе, що тому бѣдна свинка виина, що мы передъ 25 роками побрали ся?

Жебрачка: — Ей, Господи, вы святый, кобы то вже разъ а до неба дѣсталося!

— А я до коршны! — каже другя.

— Ге, ге, яка ты розумна, ты все хотѣла-бъ шошъ лѣпшого.

Запрошено.
Отенъ маємо честь за-просити усеѣхъ Русинѣвъ на посвячене церкви св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. на день 30. мая (Decoration Day) маючи повну надѣю, що особливо поближкѣ нашой покѣрпѣй прозѣбъ не водмовлять.
О. Павло Тимкевичъ, священникъ.
Александръ Трѣмбачъ, председатель рады.

Всякій

СТАРОКРАЕВІЙ РУСКІЙ КНИЖКІ МОЖНА ДОСТАТИ
въ книгарнѣ рускои читальнѣ им. М. Шахевича.
Адресъ: J. J. Ardian, Box 418, Oliphant, Pa.

УВАЖАЙТЕ, ВО И ТО ВАЖНО!

Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покутныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ „тудмачакъ“, але най удасть ся до правдивого адвоката Вильма Вокелека, въ Скрантонъ. Вѣнъ за-лагоджуе всякій еспрачъ въ судѣ ту и въ старомъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.
Адресъ его такий

W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

ДОБРЫЙ КРАВЕЦЪ

John S. Miller.

Хто хоче мати добре и красно зроблене убранѣ, най дасть собѣ зрѣбити у давно знапого кравця Miller-а на 3-d Str. въ Мт. Carmel, Pa. Вѣнъ робить дуже добре а до того ще тано.

Купуйте книжки и газеты!

Листки Свободнаго Слова N. 8, 12, по 16
Накалупъ N. 8, 9—10 по 11
Свободная Мысль N. 1, 2 и 3 по 11
Буревѣст. За сто лѣтъ (выѣсто 2.10) \$1.10
Добавочный Мокривичъ. Воспоминания ч. 1, 2 и 4 по 35
Правдникъ. Самосудъ толпы въ странѣ свободы 11
Правдникъ. Женщина въ странѣ свободы 11
Прозора. Пригича Самаринна 11
Богъ на Украинѣ 11
Толстой. Воскресеніе ч. 1. 80
„Ч. П. 60
Цѣна 3-хъ части еще неизвѣстна. Отдѣльные выпуски (сѣтъ ихъ уже 11) по 14 цѣт. Подписки теперь прекращены. Подписавшіе ся прежде, получатъ романъ безъ доплаты.
За почту платити сами.
Адресуйте:

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

Dr. S. Blumberg,
1716 Carson str.
PITTSBURG, Pa.
Каждый то знаетъ, что въ Америкѣ шукають за такимъ докторомъ, который покаячивъ свои науки въ старомъ краю. Д-ръ Блумбергъ вичивъ ся за лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испити державный въ Филадельфій, оствѣ въ Питсбургѣ. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, нѣмецки, англійски и польски.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.
Хочетъ мати красну фотографію, вѣрный портретъ, зайдѣ до того фотографера въ старомъ краю, а будешь мавъ на цѣло жите намятку. Машинъ красну дѣтянку, дай фотографовати у него, а будешь мати красны образы. Естъ у Васъ братство, най зайдѣ до того фотографера, а вѣнъ Вамъ зрѣбитъ фотографіи и портреты, яки хочете. — За роботу тварити.

РУСКА БУЧЕРНЯ.

Игнатія Трохановского,
на Second Str.
в Мт. Carmel, Pa.

Все свѣжѣ и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у своего руского бучера, а то по дуже пазкой цѣнѣ. Розвозитъ все на частъ. Хвалити богато не треба, бо добре само хвалитъ ся.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ.

*** TROMETTER'S ***
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.
Свѣдана. Обѣды, Вечерѣ.

Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зимній перекуски. Цотравы призагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солидна. Окремы козматы для родиль. Найлучшій вина, пиво, лікеры, горьки и всѣ можливый напитки. Цѣна дуже мала.

Першій, рускій салонъ и реставрація въ ПИТСБУРГѢ, ПА.

Не вѣдѣ нинѣ знаютъ нашѣ Питсбургчанѣ и въ околлицѣ

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА,
который 10 лѣтъ працювалъ у питсбургскихъ фабрикахъ. Масъ вѣтъ теперь галый салонъ, де можѣ достати напитковъ всякого рода, а при томъ утримуе дуже чистеньку реставрацію, де можѣ достати всякаго ѣдзюна, якого лишь заблагнетъ Кожий Русинъ мавъ бы смертельный зрѣхъ, якъ бы до другихъ вѣстоу, а съого оинувъ. Салонъ Алекс. Федорчака подѣ назв. „народный готель“ естъ при Carson Str. No 716 мѣжъ 7 а улицю не далеко рускои церкви.

ПРОДАЖЬ ОБУВИ!

Если хотите купить черевки тан и модно и доладно зробленой, идѣте до складу обуви Gable-a.

W. J. Gable
еусѣдній дверѣ болѣ почты
въ Мт. CARMEL, PA.

Юліанъ Копилянскій

(JULIAN KOPYSKIANSKI)
421 Shamokin str.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рускій. — Найлучшій папшкы можна ту достати, якъ: шиво на шклянки и бутельки, выпя розманитого гатунку, горьвки досконалы, цигара дуже добры.
Синѣшѣ Брати Русины до своего братчика Юлька.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— П —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ дружо мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
— Шо за Талпашъ? Зѣвонки вѣтъ?
— Та-жъ крапѣ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Подкрѣпляють ся!
— Шо за бриллы и шиво тамъ!
— Обходять ся файно!
— Обедугусъ якъ братами!
— Табо падевичайно!

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокінъ, Па. мошкые рускій кравецъ
ПЕТРО КУЗМИЧЪ,
146 Lincoln str.
Робить вѣсьлякы и убрания мужской складно и дешево.
Хто у него наловитъ убрание, нѣколи того не покажуе.
Всѣ идѣте до него!

КОЖДЫЙ

Каждый може теперь друковать листы и инши потрібны писма.

Мои новы машинки до друкованя ч. 4, на котрыхъ можна друковать великими и малыми буннами чисто и ровно вѣе суть готовы.
Адресуйте листы:

S. Keltonik, PUNXSUTAWNEY, PA.

Ощадность — се грошъ въ кишени!

Хочешъ краснаго убраня за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спод-нымъ и верхнимъ, по сорочкы, канелюхи, краватки и тѣлѣшны моды и по инши товары идѣте до Р. А. Stief-a, бо у него найбѣльшій складъ на цѣлу околицю.

Хочешъ купити гарне убранѣ за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Peter A. Stief
11, 13 & 15 Oak str.

MT. CARMEL, PA.

ЧИТАЙТЕ!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА
38 Green str., — JERSEY CITY, N. J.

Каждый Русинъ идучій въ краю, чи до краю, або маючий яку небуздъ потребу въ Нью-Йорку, чи въ околлицѣ, повянетъ вступити до того готеля, бо тутъ достане найздоровѣш и най-ташій напитки всякого рода.
Тутъ порадишь ся землякамъ, де найлучше купити шифкату. Въ томъ готелю естъ такожъ хорошо уряджена и простора галля на мѣтинги, весѣлья и другіи забавы.

„NO RHEUMATISM.“

Той лѣкъ звѣстный въ цѣломъ повѣтъ.

Если кто терпитъ на ревматизмъ, най попробуе того лѣку. Тисячѣ хорыхъ на ревматизмъ завдячують свое здравле австралійскому лѣкову „No Rheumatism“, а навѣтъ тѣ, що довго лѣчили ся у докторѣвъ, счудувались, яки насѣдки булы въ колькохъ дняхъ, коли спробували лѣку „No Rheumatism“.

Зѣ всѣхъ патентованныхъ медцинъ „No Rheumatism“ естъ одинокимъ, що має голосну славу, бо коли его ужити, болѣзъ якъ бы рускою воднявъ. „No Rheumatism“ не естъ лѣкомъ-та неѣ слабости, але, естъ кто масъ ломана въ крижахъ, рукахъ, плечахъ, ужити лишь того лѣку, а насѣдки неѣдны.
Вы можете достати тое лѣкарство въ каждой голловній аптециѣ.
Есть на продажѣ въ аптецѣ Самуеля. Юнга. Лунса. Джордана. Виланса и Девиса въ Мт. Кармелъ. Продаесть такожъ въ store Hughes Bro's, L. Grossman и Midvalley Supply Co.
Продаесть ще въ Централіи у Девиса и Голдсворти и Монтана у Гудмана, на Експериментъ у Ш. Главы, въ Мт. Кармелъ у О. Мурды и Ст. Гелдальского, а въ Шамокінъ у Злотожаньского и Мархевки.
Можна достати за \$1.00 и 50 цѣт.

Потомъ Жанна ще разъ голосно передъ усеѣма людьми выповѣдалась и попросила, щобъ ѣй дали хреста. Оденъ Англіецъ узавъ два дубники, звязавъ ихъ навхрестъ и подавъ Жаннѣ. Она взяла сей хрестъ поцѣлывала и притупила до грудей. А чернецъ Изамбаръ, той, що йшовъ за си возомъ, побѣгъ у церкву, узавъ тамъ хрестъ и давъ Жаннѣ. Вѣнъ и теперь не боивъ ся кары, а кара за се могла бути велика.
Каты взяли Жанну и повели на шпильки. Тамъ ен звели на дрова и привязали до стовпа. Пѣпъ, що сповѣдавъ ен, зѣбѣнивъ на дрова и почавъ розважати ен. Катъ подпаливъ дрова. Жанна побачила огонь и крикнула сповѣдникови:
— О, Господи, идѣте швидче звѣдѣль! Только поднимѣть хрестъ вышене, щобъ я бачила его и святія слова кажѣте менѣ, ажь поки выру.
Архирей подступивъ до Жанны и она знову сказала ему:
— Архирею, архирею! черезъ тебе я вимираю! Тондѣ глинувици на городъ Руанъ додала:
— О Руанѣ, я бою ся, щобъ Богъ не покаравъ тебе за те, що выпраку въ тобѣ скрижджена.
Потомъ она почала тихенько молитись.
Тихо-тихо стало на майданѣ. Тисячѣ людей стояли якъ мертвы и дивились, якъ полумя поднимало ся все выше. И вѣдѣ разу почувъ ся страшный нелюдскій крикъ:
— Воды! воды!
То кричала Жанна. Полумя обьяло ен одежу, и волосы на головѣ запалало.
Тондѣ знову етало тихо. Чути було только, якъ трѣщали дрова та инодѣ тихій стогонъ долѣтавъ зъ огню. Ше бачили люди, якъ Жанна схилила голову на груди и зъ тиха промовила: Господи Исусе!
Больше вже не чути було си голосу.

Трохи згодомъ зъ Жанны зѣстало ся только трохи повѣду. Та и той повѣдъ звелено вкинути у рѣчку, щобъ нѣчого не зѣсталося по нѣй на французкой земли.
Жанну спалено 30-го цвѣтня 1431 року, якъ ѣй було 20 рокѣвъ.
Такъ умерла Жанна д'Аркъ. Люде змогли вбити ен тѣло. Та не змогли они вбити те дѣло, що за него поддала она свое жите молоде. Она своимъ житемъ и своею смертію навчила Французѣвъ, якъ треба любити свой родный край, якъ для него жити и за него вымрати. И не пошло марно нѣ жите, нѣ смерти ен. Французы одностайно повстали противъ своихъ ворогѣвъ Англіецѣвъ и черезъ чотыри роки посли Жанныи смерти Фривція вже була вѣльна.
Проминуло зъ того часу мало не 500 рокѣвъ, але и доси каждый Французъ знае, хто була Жанна д'Аркъ, Орлеаньска дѣвчина, и що она зробила.
Ще доси стоить у Домреми та хата, що у нѣй выросла Жанна, и кругъ хаты садочокъ, зовѣсьмъ такъ, якъ за неѣ було.
Колько памятникѣвъ поставлено Жаннѣ у Франціи, а въ Орлеанѣ ихъ ажъ трѣ. Шо року 8-го цвѣтня святкують въ Орлеанѣ велике свято, бо саме въ сей день вызволила Жанна его. И поки буде на свѣтѣ Франціи, доти святкувати-муть Французы сей день и згадувати будутъ свою вызволительку, Орлеаньску дѣвчину Жанну д'Аркъ.

Руско-англійскій провідникъ.

—ЗЛАДІВЪ—
Стефанъ Макарь.

(Далше.)

19. О потравахъ и напиткахъ.

По руски.	По англійски.	Читае ся.
Числите вже снідали?	Did you have your breakfast already?	Дид ю гев юр брекфест алреді?
Нѣ, я мало коли їмъ рано.	No, I seldom eat anything in the morning.	Но, ай селдом іт ени тинг' ии ді морнинг'.
Коли снідаєте звичайно?	When do you breakfast generally?	Гвен ду ю брекфест дженерелі?
Що найрадіше снідаєте?	What do you prefer for breakfast?	Гват ду ю пріфер фор брекфест?
Я вдоволююсь хлѣбомъ и масломъ.	I am satisfied with bread and butter.	Ай ем сатисфайд вит бред енд ботр.
Що найлучше любите, чай, каву, чи молоко?	What do you like best, tea, coffee or milk?	Гват ду ю лайк бест, ті, кофі ор милк?
Я возьму філіжанку кави.	I will take a cup of coffee.	Ай вил тейк е коп аф кофі.
Тут єсть молоко а тамъ кави, допоможіть собі сами.	Here is milk and there is coffee, help yourself.	Гір із милк енд дер із кофі, гелп юр-селф.
Чи ваша кави солодка, сильна?	Is your coffee sweet, strong enough?	Із юр кофі світ, стронг' інаф?
Чи можу вамъ дати еще одну філіжанку?	May I offer you another cup?	Мей ай офер ю снотер коп?
Дякую, я мавъ досить.	Thank you, I had plenty.	Тейк ю, ай гед пленті.
Столѣ вже накрытий.	The table is set already.	Де тейбел із сет олреді.
Обѣдъ готовий.	Dinner is ready.	Динер із реді.
Єсть на столѣ.	It is served up.	Іт із сорвед ап.
Сідайте.	Take your seat.	Тейк юр сіт.
Хочете трохи росолу?	Will you have soup?	Вил ю гев суп?
Якъ вамъ подобаєть та печеня?	How do you like this roast meat?	Гав ду ю лайк тис роуст мит?
Беріть больше сосу!	Take more gravy!	Тейк мор грейві!
Тут єсть дуже добра свиняча печеня.	Here is some very good roast pork.	Гір із сом вері гуд роуст порк.
Яке вино найрадіше пите, червоне, чи біле?	What kind of wine would you like best, red or white?	Гват кайнд аф вайн вуд ю лайк бест, ред ор гвайт?
Любите ярины?	Do you like vegetables?	Ду ю лайк веджітейбелс?
Чому не їсте?	Why do you not eat?	Гвай ду ю нат іт?
Любите товсте, чи худе?	Do you like it fat or lean?	Ду ю лайк іт фет ор лін?
Помогайте собі якъ у себе дома!	Help yourself as at home.	Гелп юрселф ес ет гом!
Дуже люблю рибу (я великій їдець рибу).	I am a great fish-eater.	Ай ем е грейт фиш-ітер.
Я не радо їмъ рибу.	I am not very fond of fish.	Ай ем нат вері фанд аф фиш.
Тут єсть овочі: виноградъ, грушки, яблука.	There is also some fruit: grapes, pears, apples.	Дер із олес сом фрут: грейнс, перс, апелс.
Я зовсімъ вдовольний, дорогі пані, я вже ситий.	I am quite satisfied, dear sir, I have done with my appetite.	Ай ем квайт сатисфайд, дір сер, ай гев дон вит май еппетайт.
Хочете зъ нами вечеряти?	Will you take your supper with us?	Вил ю тейк юр сопер внт ос?
Охотно!	With all my heart!	Вит ол май гарт.
Заразъ будемо вечеряти.	We shall sup directly.	Ві шьел соп директлі.
Маємо лишъ зимне м'ясо, хлѣбъ и сыр.	There is nothing but cold meat, bread and cheese.	Дер із потніг' бот колд мит, бред енд чіз.
То зовсімъ wystarczająco.	That will do quite sufficiently.	Дет вил ду квайт соффішенлі.
Теперъ напємо ся де-що, пива чи вина, що лучше любите.	Now, we will drink something, beer or wine, as you like better.	Нав, ві вил дрінк сомтінг, бір ор вайн, ес ю лайк бетер.
Напю ся трохи пива, сли ласка.	I will take some beer, if you please.	Ай вил тейк сом бір, іф ю плаз.
На почъ не люблю пити сильного пива.	I do not like taking strong beer at night.	Ай ду нат лайк тейкінг стронг бір ет найт.
Даруйте, я мавъ досить!	You will have to excuse me, I have had enough.	Ю вил гев ту екскуз мі, ай гев гед інаф.
Жачу вамъ доброй ночи.	A good night to you.	Е гуд найт ту ю.
Жачу вамъ того самого.	I wish you the same.	Ай вншю де сейм.

20. На улиці.

По руски.	По англійски.	Читае ся.
Хочу йти до	I want to go to....	Ай вонт ту го ту
Хочу йти трамваємъ?	Can I take the street car?	Кен ай тейк де стріткар?
Прошу мені показати, котрою маю йти дорогою?	Please, show me which way to go?	Плаз, шов мі, гвичей ту го?
Якъ називає ся та улиця?	What is the name of this street?	Гват із де пейм аф тис стріт?
Де мешкаєте?	Where do you live?	Гвер ду ю лив?
Чи пан Н. дома?	Is Mr. N. at home?	Із мистр Н. ет гом?
Чи не можемо взяти омнібусу?	Can't we take an omnibus?	Кент ві тейк ен омнібус?
Більшо маю платити?	How much must I pay?	Гав мочъ мост ай пей?
Ботра найкоротша дорога до пошти?	Which is the nearest way to the post?	Гвичей із де пірест вей ту ді пост?

По руски.	По англійски.	Читае ся.
Де можу найлучше перемѣнити гроші?	Where is the best place to get the money changed?	Гвер із ді бест плейс ту гет де моні чейндж?
Де єсть церковь?	Where is the church?	Гвер із де чюрч?
Де єсть найблизша скринька на листи?	Where is the next mailbox?	Гвер із де некст мейл-баке?
Чи той возъ їде до	Does this car go to	Доз тис кар го ту
улиці?	street?	стріт?
Довезіть мене до	Take me to	Тейк мі ту
Я тут чужій (сторонній) збудивъ-сь.	I am a stranger here, and have missed my way.	Ай ем е стрейнджер гір, енд гев мисд май вей.
Прошу, покажіть мені дорогу до ратуши (міської домъ).	Please, show me the way to the City Hall.	Плаз, шов мі де вей ту де ситі гол.
Йдіть найблизшою улицю и перейдіть черезъ міст.	Take the next street and go over the bridge.	Тейк де некст стріт енд го овер де брідж.
Дуже вамъ вдячний за вашу чепність.	I am very much obliged to you for your kindness.	Ай ем вері мочъ о-блажджид ту ю фор юр кайнднес.
Чи можу зайти до Н. за годину?	Can I get to N. in an hour?	Кен ай гет ту Н. ін ен аур?
Такъ, если поїдете черезъ парк.	Yes, if you go by the park.	Ес, іф ю го бай ді парк.
Чи можемо вступити до того огорода?	Are we allowed to go into this garden?	Ар ві славд ту го інту тис гартен?
Мешкає ту панъ Л.?	Does Mr. L. live here?	Доз мистр Л. лив гір?
Чи то мейплъ улиця?	Is this the maple street?	Із тис де мейпл стріт?
Панъ Л. мешкає на першому поверсі.	Mr. L. lives on the first floor.	Мистр Л. ливс ан ді ферст флор.
Прошу васъ, пане, де єсть стація?	Please, sir, where is the station?	Плаз, сер, гвер із ді стейшен?
Чи далеко до стації?	Is it far to the station?	Із віт фар ту ді стейшен?
Чи дуже далеко звідси?	Is that very far from here?	Із дет вері фар фром гір?
Лишь десять минутъ.	Only ten minutes.	Онлі тен мінюте.
Близько одна миля.	It is about a mile.	Іт із абает е майл.

21. Шукаючи за помешканемъ.

По руски.	По англійски.	Читае ся.
Маєте помешкане до винаймаю?	Have you rooms to let?	Гев ю румс ту лет?
Яка цѣна тыхъ комнатъ (покоїв)?	What is the price of these rooms?	Гват із де прайс аф тис румс?
Більшо жадаєте місячно?	How much do you ask by the month?	Гав мочъ ду ю еск бай ді монт?
Можете намъ дати спальню зъ двома ложками?	Can you let us have a double bed-room?	Кен ю лет ос гев е доубе бед-рум?
Чи ложка стъ чиста и добре постелена?	Are the beds clean and well made?	Ар де беде клін енд вел мейд?
Добре зачиняють ся двері?	Does the door fasten properly?	Доз де дор фастен пра-перлі?
То єсть трохи висока цѣна.	That is a pretty high price.	Дет із пріті гай прайс.
Я не можу тільки платити.	I cannot pay so much.	Ай кеніат пей со мочъ.
Добре, я возьму ту комнату (избу).	Well, I will take this room.	Вел, ай вил тейк тис рум.
Тут єсть гроші за перший тиждень.	Here is the money for the first week.	Гір із де моні фор ді ферст вік.
Яке ваше заняття, сир, якщо можете сказати?	What is your business, sir, if I may ask?	Гват із юр бізнес, сер, іф ай мей еск?
Я кравець, пані.	I am a tailor, madam.	Ай ем е тейлор, мем.
Маєте діти, пане?	Have you any children, sir?	Гев ю ени чілдрен, сер?
Маю троє.	I have three.	Ай гев трі.
Коли можу сироватися, пані?	When can I move in, madam?	Гвен кен ай мув ін, мем?

(Далше буде.)

Читайте „Свободу!“

Йосифъ Пейко

русскій готельникъ.

— Cor. Commercial & Franklin Street —

въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Запрошує всіхъ Русинівъ,

до себе на свѣже пиво и

добру віеку. Хотите добре

забавити ся, йдіть до Пейка.

Чекаєш на „стріткаръ“, зай-

ди до Пейка, а нѣколи не

спазнишь ся, бо она їде по-

при самі двері.

АДВОКАТЪ ЗО СТАРОГО КРАЮ.

— докторъ правъ —

ЮЛІАНЪ ЧУПКА.

3 North Main St. — Wilkes Barre, Pa.

Хто хоче въ Галичинѣ водобрати

грунтъ, спадокъ, сколектовати гро-

шѣ, уволннити ся вѣдъ Walfordburg

и контролѣ войскои, або боронити

ся въ процесѣ, такожъ послати

повномочіє, вай ся зголоситъ до

д-ра Чупки.

Адресъ на пошту: P. O. Box 372, Wilkes

Barre, Pa.

Dr. John Szupas

421 Penn. Ave.

SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Долголетня прак-

тика дала ему способиѣть стати добрымъ

лѣкаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода

хворобы. Маетъ также свою власну аптеку,

въ которой выроблюють ся дуже добры и

помощны лѣкарства.

Розмовити ся по руски,

литевски, по польски и по

англійски. — На цѣлой око-

лиці знають добре Шляпаса.

Dr. F. J. Meek

Д-р МИКОЛАЙЧИК

Cor. Shamokin and Chestnut str.

Одинокий лѣкаръ-славянинъ на

цѣлѣ мѣсто. Лѣчить всякі недуги со-

вѣстно и въ короткы часѣ. Особенно

незрѣванный лѣкаръ въ справахъ по-

ложничныхъ. Роворитъ по англійски,

руски и польски. Горько поручаемо

сего знаменитого доктора нашимъ

Русинамъ.

Иванъ Глова
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякий потрѣбный рѣчь до житя, якъ такожъ можна купити убрания майнерскі и звичайні.

Посылає такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безопасно.

Продає шифкарты.

Не вѣдь нынѣ вже знаютъ люде солидного Ивана Глова.

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Наибольший русскій компанічний сторъ въ Америцѣ. Заложений ще въ роцѣ 1889, а теперь побольшеный, украшенный и на ново урядженый. Новый домъ великий, красный, котрый компанія купила 1896 року за \$18.000 доказує, що може компаніячна работа. — Веѣ ро-зумы Русины належать до топ компаніи, купують зо своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$2000. Заряджає нимъ:

Теодоръ Федько

Одень зъ наибольшихъ броваровъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишъ разъ по-коштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.

Голова вѣдь него нѣколи не болить, бо єсть здорове и по-живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТИ.

Пийте пиво зъ бровару:

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дна єсть русскій готель, одинокий на цѣлѣ мѣсто русскій готель. Чистенько тамъ, веселі напои, якъ віска, пиво, румъ, теппер и ин. дуже добры и здоровы. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте ложко и чинну услугу.

Ату Русина! Чи-ж будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по-кутати стати?

STANISLAW SZARZYŃSKI
805 Carson str.
S. S. PITTSBURG, PA.

Аптекарь зо старого краю. Маетъ лѣкарства на веѣ хворобы, навѣть на гостецъ и мадру. Одень бльоку вѣдъ русковъ церкви.

Попирайте своего!

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймає такожъ „верича“ на похороны, хрестины и вѣзла по дуже низькихъ цѣнахъ.

Коло лігайского дна єсть русскій готель, одинокий на цѣлѣ мѣсто русскій готель. Чистенько тамъ, веселі напои, якъ віска, пиво, румъ, теппер и ин. дуже добры и здоровы. Хто хоче переночувати, знайде тамъ чисте ложко и чинну услугу.

Ату Русина! Чи-ж будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по-кутати стати?

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA
Удавайте ся в потребі до него.

Гавріилъ Малинякъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Маетъ завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочонокъ зъ наилучшихъ броваровъ, горѣвки (whiskey) и лікеры наилучшого гатунку.

Братя! замовляйте у своего!

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ СТОРЪ ЗЪ УВРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛІФАНТЪ, ПА.
Юрія Хиліака.

Хто хоче мати добре и красне убранє, а ще до того за тані грошѣ, то най їде купувати до Ю. Хиліака, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продає вѣнь такожъ „шифкарты“ и посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдіть до старого знакомого!

O. Murdza & Bros
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Сторъ заосмотреный наилучшими товарами, сироводжованымъ впроєстъ зъ поршорядныхъ складовъ. Живитъ вѣнь мапже веѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продає такожъ майнерскі одяги и посылає грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и безопасно.

Свой до своего — а до чужого не пхал ся. Жидѣвъ оминаятъ аъ телека!

СВОЙ ДО СВОГО!
Єфремъ Лучковецъ
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
въ ШАМОКІНЪ, ПА.
— РУССКИЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенький тамъ готель зо всякими выгодами. Пиво, вино, віека, тепперъ и другі напои все свѣжы и пай-лѣппого гатунку. Услуга чомпа и солидна. Складки великы и малы поєла впо-добы.

Lehigh Valley R.R.
In Effect May 19, 1899.

Пассажерскі трени зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни.

До Philadelphia и New York-у о год. 7:13 до полудня и 12:18, 4:40 по полуд.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стацій въ окрестяхъ вуглевыхъ о год. 7:13, 9:10 до полуд. и 12:18, 4:40 по полудни.

До Shamokina год. 7:30, 11:31 до полуд; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Експресові трени до Philadelphia и New York-у о год. 7:13 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни.

Трени до Mt. Carmel.

3 New York-у о год. 8:10 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

3 Philadelphia и о г. 4:10, 9:00 до полуд. 1 4:30 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:32 по полуд.

3 Pottsville о год. 9:45 до полуд. 12:30, 5:05 и 8:15 по полуд.

3 Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня. 3:05 и 6:00 по полуд. Въ недѣлю о год. 3:05 по полуд.

Недѣльный трени до: Philadelphia, New York-у и до всѣхъ стацій между этими мѣстами о год. 9:10 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стацій въ окрестяхъ вуглевыхъ о год. 9:10 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльный трени до Shamokina о год. 11:30 до полуд. и 7:53 по полуд.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent.
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Хто хоче ѣхати на Весты, пай вшити собі тикетъ на лігайску желѣзницю, бо пайтуйма и пайвигдѣнаша. Поблизшій інформацій удавайте ся до: JOHN S. LAUGHLIN, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

Учѣте ся, братя мои!

Думайте читайте,

И чужому научайтесь,

И своего не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды нѣвечить ся правда,

Всюды панує брехня,

Въ нашихъ лпть сердцахъ, о братя,

Най не повстане вона!

Н. Франко.